

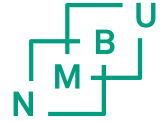
ECN 120

Hvorfor lån og sparing kan gi høgere velferd for den enkelte

Innhold

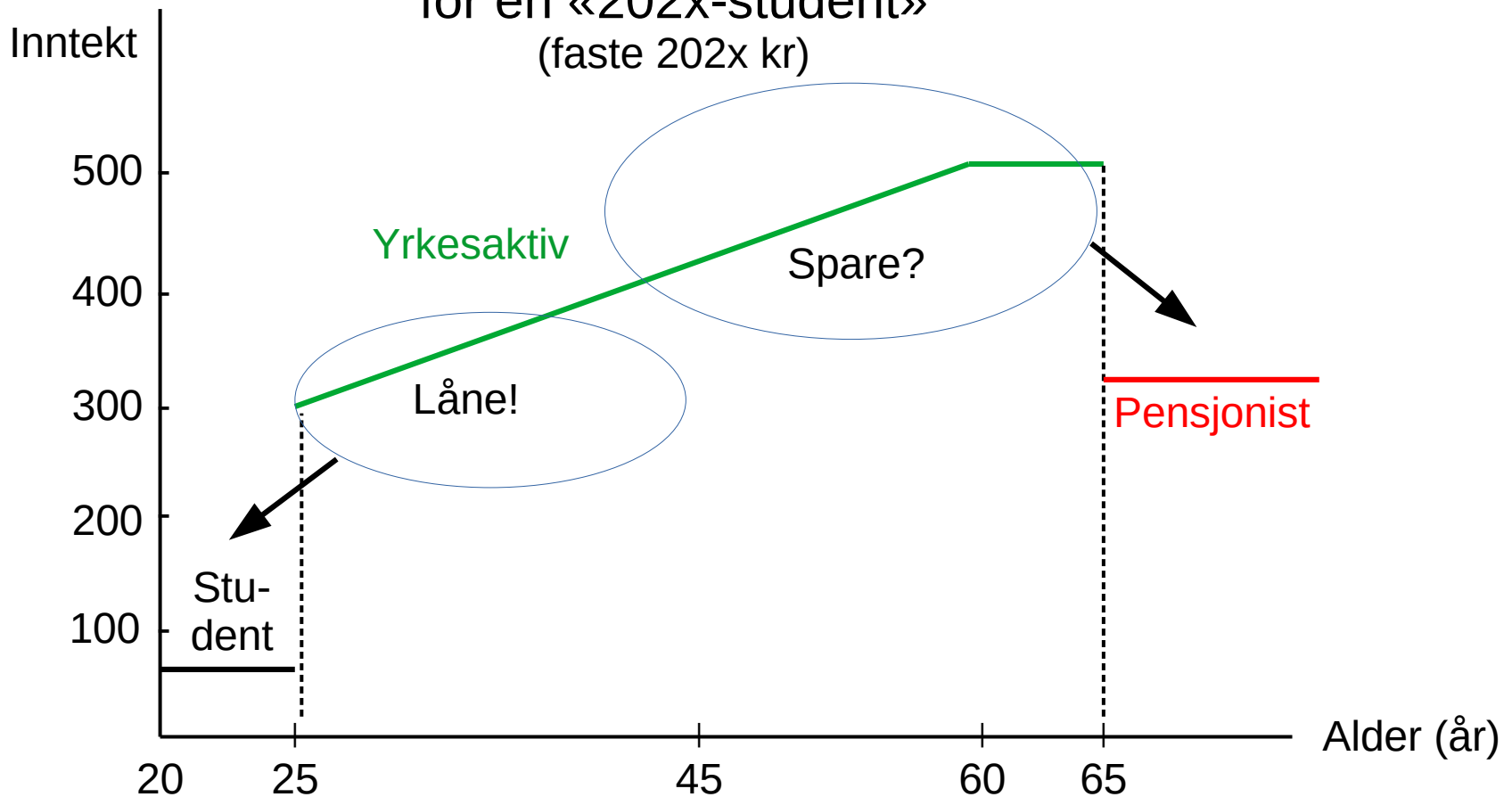
- motivasjon: livsløp og sparing
- mikrogrunnlaget: nytte (velferd) av forbruk
- konkav nytte av forbruk
 - personlig velferdsgevinst v/ utjamning av forbruk
 - velferdsgevinst ved å spare (og låne)

Livsløp og sparing

- Inntekta varierer gjennom livet for en person

Forventa livsløpsinntekt etter skatt
for en «202x-student»
(faste 202x kr)

Nytte som funksjon av forbruk

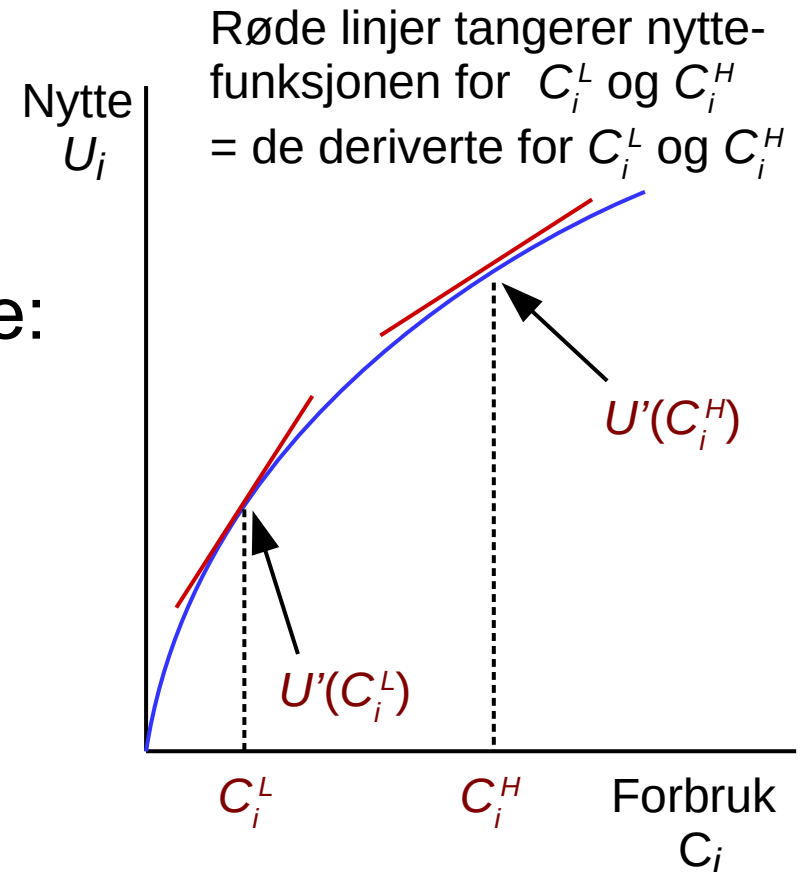
- Mikro- og atferdsøkonomi: *nytte* en funksjon av forbruk for person *i*

- positiv grensenytte:

$$U_i'(C_i) = \frac{\partial U_i(C_i)}{\partial C_i} > 0$$

- avtakende grensenytte:

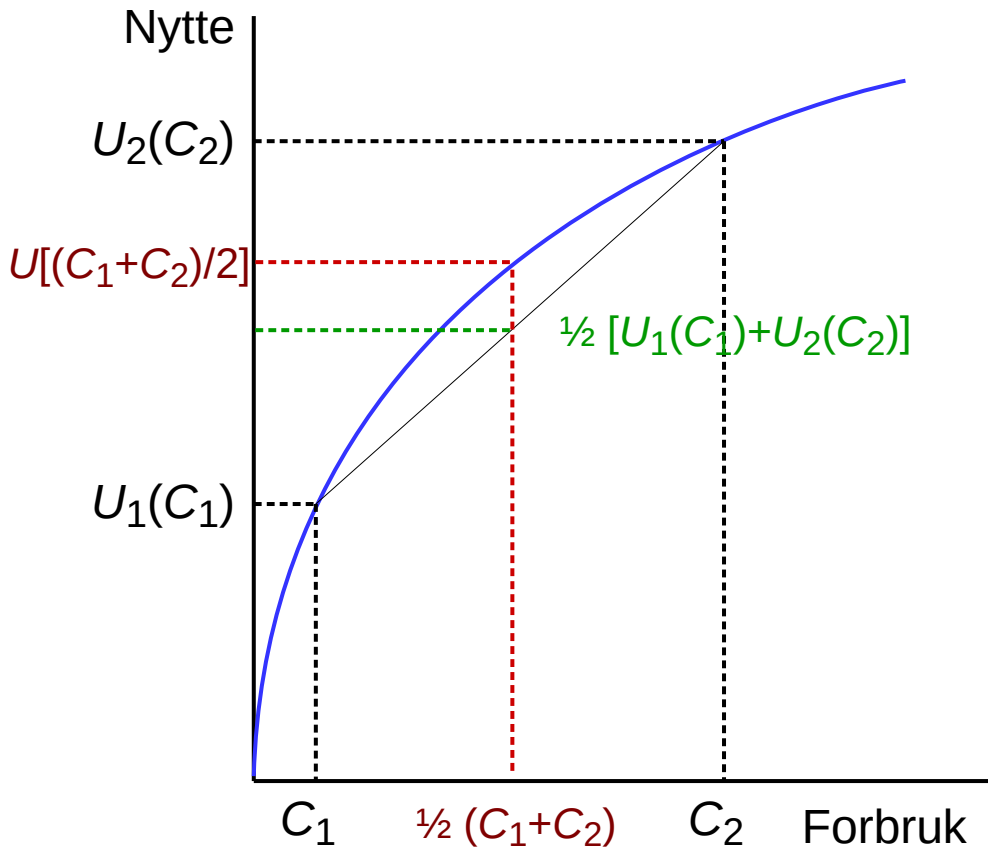
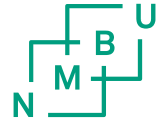
$$U_i''(C_i) = \frac{\partial^2 U_i(C_i)}{\partial C_i^2} < 0$$

... nytte som funksjon av forbruk (2)

- Konkav nytte fra forbruk = generell egen-skap ved nyttefunksjon for enkeltpersoner
 - mikro nytteteori: nytte er ikke sammenliknbar mellom individer
 - makro & fordeling: ikke like strikt på dette
- Konkav nytte fra forbruk → optimalt med likt forbruk mulig mellom tidsperioder
 - eks. 1: låne til studier / spare for pensjon
 - eks. 2: fordeling av mat mellom dager på en ekspedisjon

Konkav nytte → utjamning forbruk

- Inntekt fordeles over 2 tidsper.:
 - per. 1: $U_1(C_1)$
 - per. 2: $U_2(C_2)$
- Likt forbruk i de 2 periodene
 $U[(C_1 + C_2)/2] > \frac{1}{2} [U_1(C_1)+U_2(C_2)]$

... U -fnc \rightarrow utjamne forbruk (2)

- Konkav nyttefunksjon forbruk individnivå \rightarrow
 - jamnere fordeling av forbruket mellom tidsperioder \rightarrow høyere nytte (velferd)
 - praktiske føringer (Modiglianis OLG-modell):
 - ◆ utvidelse av graf v/ start av denne presentasjonen
 - ◆ klassisk bruk: lån og sparing i livsfasene
- Konkav nyttefunksjon som velferdsteoretisk argument for utjamning mellom individer:
krever sammenliknbar nytte mellom individ